

Sogn og Fjordane fylkeskommune
Fylkeshuset, Askedalen 2
6863 LEIKANGER

Dykkar ref

Vår ref

Dato

17/3911-5

7. november 2017

Overslag på ferjeavløysingsmidlar for Ytre Steinsund

Vi viser til brev frå Sogn og Fjordane fylkeskommune datert 30. august i år med søknad om førehandsavklaring for ferjeavløysingsprosjekta Ytre Steinsund og Atløysambandet. Samferdselsdepartementet gav i brev av 26. september svar på at begge sambanda fyller kriteria for å kome inn under ferjeavløysingsordninga, jf. punkt 4.1 i retningslinjene for ordninga. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har no gjort eit overslag på ferjeavløysingsmidlar for Ytre Solund. Vi kjem attende med overslag på ferjeavløysingsmidlar for Atløysambandet.

Ytre Steinsund kan utløyse om lag 19,7 mill. kroner i årlege ferjeavløysingsmidlar med kostnadsnøkkelen for 2017, og om lag 8,9 mill. kroner i årlege ferjeavløysingsmidlar med kostnadsnøkkelen for 2018.

Vi presiserer at dette berre er eit førebels overslag i samband med førehandsavklaringa av om prosjektet kjem inn under ordninga. Det faktiske beløpet med årlege ferjeavløysingsmidlar og lengda på utbetalingsperioden vil bli rekna ut når fylkeskommunen har sendt endeleg søknad, og når Samferdselsdepartementet har behandla saka endeleg. Eventuelle endringar i vegprosjektet, inntektssystemet og/eller kriteriedata kan ha konsekvensar for utrekninga av ferjeavløysingsmidlane. Den endelige utrekninga kan derfor gje eit anna resultat.

Vi gjer samtidig merksam på at kommunal- og forvaltningskomiteen har lagt til grunn at søknader som kjem inn til departementet i 2017, og som tilfredsstiller krava til ein fullstendig søknad etter retningslinjene for ferjeavløysingsordninga, blir behandla ut frå nivået på nøkkelen slik den er i 2017 (jf. Innst. 422 S (2016-2017)). Endelige søknader som kjem inn

etter 1. januar 2018, vil bli behandla ut frå ny nøkkel. Krava til ein endeleg søknad går fram av brev frå Kommunal- og moderniseringsdepartementet av 13. juni 2017.

Vi vil òg minne om at fylkeskommunen i sum ikkje skal få meir i kompensasjon enn byggjekostnadene for vegprosjektet (jf. punkt 5.4 i retningslinjene). Renteutgifter til eventuelle lån for å finansiere prosjektet blir ikkje dekte av ordninga. Dette inneber at samla utbetaling i nominelle kroner ikkje skal overstige dei nominelle byggjekostnadene. Meirverdiavgiftskompensasjonen blir trekt frå byggjekostnadene ved fastsetjing av berekningsgrunnlaget.

Utrekning av overslag på ferjeavløysingsmidlar for Ytre Steinsund

Det årlege beløpet med ferjeavløysingsmidlar blir rekna ut på bakgrunn av tap innanfor inntektssystemet når eit ferjesamband blir avløyst av eit vegprosjekt. Tapet blir rekna ut ved å sjå på effekten av å endre kriteriedata i utgiftsutjamninga i inntektssystemet (jf. punkt 5.1 i retningslinjene). Beløpet blir justert for endringar i drifts- og vedlikehaldsbehovet til fylkesveg i utgiftsutjamninga, sidan ei bru eller ein tunnel fører til ein auke i kompensasjonen gjennom vognøkkelen i inntektssystemet (jf. punkt 5.2).

Utrekning med inntektssystemet for 2017

I inntektssystemet for 2017 er kriteriet for ferjedrift "tal på ferjesamband", mens vognøkkelen er sett saman av kriteriet "fylkesvegfaktor drift og vedlikehald", "veglengde" og "tal på innbyggjarar". Fylkesvegfaktoren er berekna med utgangspunkt i fylkesveglengda og tal for årlege kostnader til drift og vedlikehald av vegnettet. Dei årlege vedlikehaldskostnadene blir berekna med verktøyet MOTIV, som er Statens vegvesens modell for å rekne ut vedlikehaldsbehovet på vegnettet.

I inntektssystemet for 2017 vil Ytre Steinsund gje ein reduksjon på eitt ferjesamband (Daløy – Haldorsneset) i kriteriedata. Samtidig vil vegprosjektet auke veglengda med om lag 5,1 km og drifts- og vedlikehaldsbehovet på vegnettet vil auke med om lag 1,4 mill. kroner (jf. brev frå Statens vegvesen med MOTIV-tal for Ytre Steinsund).

Det berekna vedlikehaldsbehovet på vegnettet er ikkje det same som beløpet vognøkkelen utløyser i utgiftsutjamninga. Det berekna vedlikehaldsbehovet er ein del av utrekninga av fylkesvegfaktoren, og kor mykje fylkesvegfaktoren utløyser i utgiftsutjamninga er avhengig av mellom anna det berekna vedlikehaldsbehovet på landsbasis, sektorvektene i kostnadsnøkkelen og samla utgiftsbehov som blir fordelt om etter samla kostnadsnøkkelen det aktuelle året. I utrekninga av ferjeavløysingsmidlar blir det korrigert for beløpet som vognøkkelen utløyser gjennom utgiftsutjamninga, og ikkje Statens vegvesens tal for berekna vedlikehaldsbehov.

Tabell 1 under viser utrekninga av endringa i fylkesvegfaktoren som følgje av Ytre Steinsund (sjå Grønt hefte 2017 (s. 63) for nærmare informasjon om utrekning av faktoren).

Tabell 1 Utrekning av endring i fylkesvegfaktor for Sogn og Fjordane fylkeskommune, inntektssystemet for 2017

Vedlikehalds-behov	Veg-lengde	Vedlikehalds-behov per km	Vedlikehalds-faktor ¹	Fylkesveg-faktor
1000 kr	Km			<i>Faktor * km veg</i>
Grønt hefte 2017	429 156	2 632,0	163	1,290
Inkl. ny veg	430 156	2 637,1	163	1,292
<u>Endring</u>	<u>1 440</u>	<u>5,1</u>	<u>0</u>	<u>0,002</u>
				11

¹ Vedlikehaldsfaktoren er sett relativt til fylkeskommunen med lågast vedlikehaldsbehov per km, som i 2017 er Hedmark. Når Sogn og Fjordane har ein faktor på 1,290, betyr det at fylkesvegane i Sogn og Fjordane i snitt har eit vedlikehaldsbehov som er 29 pst. høgare enn i fylket med lågast vedlikehaldsbehov per km veg.

Endringane i kriteriedata som følge av Ytre Steinsund-prosjektet og effekten det har i utgiftsutjamninga i inntektssystemet for 2017 er vist i tabell 2 under:

Tabell 2 Effekt i inntektssystemet 2017 av endringar i kriteriedata pga. Ytre Steinsund

Kriterium	Endring i kriteriedata	Effekt i utgiftsutjamninga (1000 kr)
Tal på ferjesamband	-1	-21 123
Veglengde (km)	5,1	118
Fylkesvegfaktor	11	1 282
Nettoendring i utgiftsutjamninga		-19 723

I inntektssystemet for 2017 utløyser eit ferjesamband 21,123 mill. kroner gjennom utgiftsutjamninga, og nedlegginga av ferjesambandet Daløy – Haldorsneset) vil dermed gje eit tilsvarande tap i inntektssystemet for Sogn og Fjordane fylkeskommune. Samtidig vil auken i vedlikehaldsbehovet og veglengda knytt til Ytre Steinsund utløyse til saman 1,400 mill. kroner. Sogn og Fjordane vil ha eit nettotap på 19,723 mill. kroner når ferjesambandet blir avløyst.

Utrekning med inntektssystemet for 2018

I inntektssystemet for 2018 er kriteriet for ferjedrift i all hovudsak normerte ferjekostnader, berekna av Møreforskning på oppdrag frå departementet. Ferjesambandet Daløy – Haldorsneset har normerte ferjekostnader på 8,947 mill. kroner i 2018. Normerte ferjekostnader er ikkje det same beløpet som ferjesambandet utløyser i utgiftsutjamninga. Kor mykje dei normerte ferjekostnadene utløyser i utgiftsutjamninga er avhengig av sektorvektene i kostnadsnøkkelen og samla utgiftsbehov som blir fordelt om etter samla kostnadsnøkkel for det aktuelle året. I utrekninga av ferjeavløysingsmidlar blir det korrigert for beløpet som ferjekriteriet utløyser gjennom utgiftsutjamninga, i dette tilfellet 10,2 mill. kroner, og ikkje dei normerte ferjekostnadene som er berekna av Møreforskning.

Endringa i berekna vedlikehaldsbehov er det same i 2018 som i 2017 (jf. brev frå Statens vegvesen med MOTIV-tal for Ytre Steinsund). Tabell 3 under viser utrekninga av endringa i fylkesvegfaktoren som følge av Ytre Steinsund i 2018.

Tabell 3 Utrekning av endring i fylkesvegfaktor for Sogn og Fjordane fylkeskommune, inntektssystemet for 2018

Vedlikehalds-behov 1000 kr	Veg-lengde Km	Vedlikehalds-behov per km	Vedlikehalds-faktor ¹	Fylkesveg-faktor
Grønt hefte 2018	507 675	2 637,0	193	1,361
Inkl. ny veg	509 115	2 642,1	193	1,366
Endring	1 440	5,1	0	0,005
				10

¹ Vedlikehaldsfaktoren er sett relativt til fylkeskommunen med lågast vedlikehaldsbehov per km, som i 2018 er Hedmark. Når Sogn og Fjordane har ein faktor på 1,361, betyr det at fylkesvegane i Sogn og Fjordane i snitt har eit vedlikehaldsbehov som er 36,1 pst. høgare enn i fylket med lågast vedlikehaldsbehov per km veg.

Endringane i kriteriedata som følge av Ytre Steinsund-prosjektet og effekten det har i utgiftsutjamninga i inntektssystemet for 2018 er vist i tabell 4 under:

Tabell 4 Effekt i inntektssystemet 2018 av endringar i kriteriedata pga. Ytre Steinsund

Kriterium	Endring i kriteriedata	Effekt i utgiftsutjamninga (1000 kr)
Normerte ferjekostnader	-8 947	-10 217
Veglengde (km)	5,1	120
Fylkesvegfaktor	10	1 148
Nettoendring i utgiftsutjamninga		-8 949

I inntektssystemet for 2018 utløyser ferjesambandet Daløy – Haldorsneset 10,217 mill. kroner, og vil dermed gje eit tilsvarande tap i inntektssystemet for Sogn og Fjordane fylkeskommune. Samtidig vil auken i vedlikehaldsbehovet og veglengda knytt til Ytre Steinsund utløyse til saman 1,268 mill. kroner. Sogn og Fjordane vil etter dette ha eit nettotap på 8,949 mill. kroner når ferjesambandet blir avløyst.

Vidare prosess

Samferdselsdepartementets brev av 26. september gjaldt førehandsavklaring av prosjektet, og utrekninga av ferjeavløysingsmidlar i dette brevet er eit førebels overslag i samband med førehandsavklaringa. Det faktiske beløpet med årlege ferjeavløysingsmidlar og lengda på utbetalingsperioden vil bli berekna når Samferdselsdepartementet behandler saka endeleg (jf. punkt 4.6 i retningslinjene). For å bli behandla etter inntektssystemet for 2017 må endeleg søknad frå fylkeskommunen sendast Statens vegvesen innan årsskiftet.

Eventuelle endringar i vegprosjektet kan gje endringar i MOTIV-tala for drifts- og vedlikehaldskostnader, og eventuelle endringar i kriteriedata og i inntektssystemet kan ha innverknad på beløpet som blir utløyst gjennom både ferje- og vognøkkelen.

Med helsing

Grete Lilleschulstad (e.f.)
underdirektør

Sissel Ferstad
seniorrådgjevar

Dokumentet er signert elektronisk og har derfor ikke handskrive signaturar

Kopi

Samferdselsdepartementet